

ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดทางปรัชญาการศึกษา กับแบบการเขียนของ
นิติตระศับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นางสาวจินดา ยัญทิพย์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาสารัตถศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2528

ISBN 974-564-287-8

010730

RELATIONSHIPS BETWEEN EDUCATIONAL PHILOSOPHY CONCEPTS AND
LEARNING STYLES OF GRADUATE STUDENTS IN THE FACULTY
OF EDUCATION, CHULALONGKORN UNIVERSITY

Miss Jinda Yantip

คุณยวิทยุฑฒากร
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Foundations of Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1985

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดทางปรัชญาการศึกษา กับแบบการเรียนของ
นิตินระกัษณ์บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โดย นางสาวจินดา ยัญพิพย์
ภาควิชา สำนัคดีศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

สุพรรณิภา บุญนา
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุญนา)

คณะกรรมการสอวิทยานิพนธ์

สมิทธิ งาม
..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตนา ตุงคสวัสดิ์)

ไพฑูรย์ สินลารัตน์
..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์คุณดวงเดือน พิศาลบุตร)

ไพฑูรย์ สินลารัตน์
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดทางปรัชญาการศึกษา กับแบบการ เรียนของนิสิต
ระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อนิสิต นางสาว จินดา ยัญทิพย์

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริย์ สินดารัตน์

ภาควิชา สาระத்தศึกษา

ปีการศึกษา 2527

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. เพื่อศึกษาแบบการ เรียนของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดทางปรัชญาการศึกษา กับแบบการ เรียนของ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2526 ซึ่งมี 10 ภาควิชา 19 สาขาวิชา มีจำนวนนิสิตทั้งหมด 355 คน โดยผู้วิจัยใช้ประชากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม 2 ชุด คือ ชุดแรกเป็นแบบสอบถามที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ประกอบด้วยสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและแนวคิดทางปรัชญาการศึกษา 5 ลัทธิ คือ สารัตถนิยม นิรันตรนิยม พิพัฒนาการนิยม ปฏิรูปนิยม และอรรถิภาวนิยม แบบสอบถามนี้ ตามแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาทั้ง 5 ลัทธิใน 4 ด้าน ได้แก่ ความหมายการศึกษา จุดมุ่งหมาย

การศึกษา องค์ประกอบของการศึกษา และกระบวนการเรียนการสอน ส่วนชุดที่สองเป็นแบบวัดแบบการเขียนซึ่งได้แปลและเรียบเรียงจากแบบวัดแบบการเขียนนิสิตนักศึกษาของแอนโทนี กราส์ซา และเซอร์วีล ไรซ์แมน ซึ่งมีแบบการเขียน 6 แบบ คือ แบบอิสระ แบบหลักเลี้ยง แบบรวมมือ แบบพึ่งพา แบบแข่งขัน และแบบมีส่วนร่วม

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากผลคูณของคะแนนแบบของเพียร์สัน และค่าสหสัมพันธ์คานอนลิกคอลล

ผลการวิจัย

1. แนวคิดทางปรัชญาการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โน้มไปทางลัทธิพัฒนาการนิยม เมื่อแยกวิเคราะห์ในด้านความหมายการศึกษา จุดมุ่งหมายการศึกษา องค์ประกอบของการศึกษา และกระบวนการเรียนการสอนพบว่าทั้ง 4 ด้านโน้มไปทางลัทธิพัฒนาการนิยมทั้งหมด

2. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีแบบการเขียนที่นิสิตชอบ 3 แบบ คือ แบบรวมมือ แบบมีส่วนร่วม และแบบอิสระ ส่วนแบบการเขียนที่นิสิตไม่ชอบ 3 แบบ คือ แบบพึ่งพา แบบหลักเลี้ยง และแบบแข่งขัน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดทางปรัชญาการศึกษากับแบบการเขียน การวิจัยพบว่า ลัทธิสารัตถนิยมมีความสัมพันธ์ในทางลบกับแบบการเขียนแบบรวมมือ และสัมพันธ์ในทางบวกกับแบบการเขียนแบบพึ่งพา แบบแข่งขัน และแบบมีส่วนร่วม ลัทธิวันตรนิยมมีความสัมพันธ์ในทางลบกับแบบการเขียนแบบหลักเลี้ยง ลัทธิพัฒนาการนิยมมีความสัมพันธ์ในทางลบกับแบบการเขียนแบบอิสระ และสัมพันธ์ในทางบวกกับแบบการเขียนแบบมีส่วนร่วม ลัทธิปฏิรูปนิยมมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับแบบการเขียนแบบอิสระและแบบรวมมือ และสัมพันธ์ในทางลบกับแบบการเขียนแบบมีส่วนร่วม ลัทธิอัตถิภาวนิยมมีความสัมพันธ์ในทางลบกับแบบการเขียนแบบพึ่งพา แบบแข่งขัน และแบบมีส่วนร่วม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05

4. ความสัมพันธ์ระหว่างชุดตัวแปรของแนวคิดทางปรัชญาการศึกษากับชุดตัวแปรของแบบการเขียน พบว่า ชุดตัวแปรของแนวคิดทางปรัชญาการศึกษากับชุดตัวแปรของแบบการเขียน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.46090 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Thesis Title Relationships between Educational Philosophy
Concepts and Learning Styles of Graduate
Students in the Faculty of Education,
Chulalongkorn University

Name Miss Jinda Yantip

Thesis Advisor Associated Professor Paitoon Sinlarat, Ph.D.

Department Foundations of Education

Academic Year 1984

ABSTRACT

Purposes of the research

The purposes of this research were :

1. To study the educational philosophy concepts of graduate students in the Faculty of Education, Chulalongkorn University.
2. To study the learning styles of graduate students in the Faculty of Education, Chulalongkorn University.
3. To find the relationships between the educational philosophy concepts and the learning styles of those graduate students.

Procedure

The population used in this research were all 355 graduate students who entranced in the academic year 1983, in the Faculty

of Education, Chulalongkorn University. There are 10 Departments and 19 Fields of study.

Two sets of questionnaires were used for collecting data. One set of the multiple-choice questionnaires was "Educational Philosophy Inventory" constructed by the researcher to survey the educational philosophy concepts of five doctrines: Essentialism, Perennialism, Progressivism, Reconstructionism and Existentialism, in four topics: the meaning of education, the purpose of education, the elements of education and the learning-teaching process. Another set of the rating scale questionnaires was the Student Learning Styles Inventory of Grasha and Reichman which was translated by the researcher. This scale includes six learning styles: Independent, Avoidance, Collaborative, Dependent, Competitive and Participant.

The data were then analyzed by using percentages, means, standard deviations, Pearson's product moment correlation and canonical correlation.

Results

Major findings:

1. The educational philosophy concepts of the graduate students in the Faculty of Education, Chulalongkorn University tended toward Progressivism. When the analysis was made concerning the four topics of each doctrine, the results were that their concepts on the meaning of education, the purpose of education, the elements of education and the learning-teaching process tended towards Progressivism.

2. The three learning styles of the graduate students in general were Collaborative, Participant and Independent. The graduate students disliked three learning styles: Dependent, Avoidance and Competitive.

3. There was the relationship between educational philosophy concepts and learning styles. Essentialism was related to Collaborative negatively, and Dependent, Competitive and Participant positively. Perennialism was related to Avoidance negatively. Progressivism was related to Independent negatively and Participant positively. Reconstructionism was related to Independent and Collaborative positively and Participant negatively. Existentialism was related to Dependent, Competitive and Participant negatively at the .01 and .05 level.

4. The relationship between educational philosophy concepts and the set of learning styles was 0.46090 at the .01 level.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จดวงใจด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไข และปรับปรุงขอบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

สำหรับแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวคิดทางปรัชญาการศึกษา ได้รับความช่วยเหลือจาก ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตนา ทุงคสวัสดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิติมา ปรีดิ์คิลิก ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภร ศรีแสน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัทธา ปรากฏ์ประทานพร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บรรจง จันทรสภา ส่วนแบบวัดแบบการเรียนรู้ได้รับความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญ 6 ท่าน คือ รองศาสตราจารย์อุณา นพคุณ ดร.ดิเรก ศรีสุโข ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมโภช เอี่ยมสุภามิต ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรชูลี อาชาวำรุง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมสุข ชีวพิจิตร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมพันธ์ กุญชร ณ อยุธยา ได้กรุณาตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำต่าง ๆ เพื่อช่วยให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ และถูกต้องยิ่งขึ้น

ในค่านสติได้รับความช่วยเหลือจาก ดร.ดิเรก ศรีสุโข คุณธัญญา กรคณิตนันท์ และพวกพี่ ๆ ภาควิชาการศึกษาที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ตลอดจนให้คำปรึกษาต่าง ๆ ทำให้การสรุปผลการวิจัยดำเนินไปด้วยดี

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้กรุณาให้ทุนอุดหนุนการวิจัยในครั้งนี้ และผู้วิจัยขอกราบแสดงความเคารพ ปิติมา มาร์คา และพี่ ๆ ของผู้วิจัยที่ได้ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจมาโดยตลอด รวมทั้งครูบาอาจารย์ที่เปี่ยมล้นไปด้วยความเมตตากรุณาต่อผู้วิจัยอีกด้วย

จินดา บัญทิพย์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฅ
รายการตารางประกอบ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
สมมุติฐานการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล.....	8
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ความหมายของปรัชญา.....	11
ลักษณะของปรัชญา.....	16
ความหมายของการศึกษา.....	17
ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญากับการศึกษา.....	22
ความหมายของปรัชญาการศึกษา.....	25
ลักษณะของปรัชญาการศึกษา.....	28

	แนวทางในการพิจารณาปรัชญาการศึกษา.....	29
	ลัทธิปรัชญาการศึกษา.....	31
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาการศึกษา.....	67
	แบบการเขียน.....	73
	ความหมายของแบบการเขียน.....	75
	แบบการเขียนของนิสิตนักศึกษา.....	79
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบการเขียน.....	86
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	94
	กลุ่มประชากร.....	94
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	95
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	100
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	102
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	106
5	สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ.....	116
	สรุปผลการวิจัย.....	118
	อภิปรายผลการวิจัย.....	119
	ขอเสนอแนะ.....	140
	บรรณานุกรม.....	143
	ภาคผนวก.....	160
	ประวัติผู้เขียน.....	182

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรในแต่ละภาควิชาและสาขาวิชา.....	94
2	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามภาควิชาและสาขาวิชา.....	101
3	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ.....	106
4	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ.....	107
5	การเลือกปรัชญการศึกษานิติระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	108
6	แบบการเรียนของนิติระดับบัณฑิตศึกษา.....	111
7	ความสัมพันธ์สัมพันธ์ระหว่างปรัชญการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากับแบบการเรียน แต่ละแบบ.....	112
8	คำแนะนำของชุดตัวแปรของแนวคิดทางปรัชญการศึกษากับแบบการเรียน.....	114

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย